

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ครูได้รับการยอมรับว่าเป็นปราชญ์บุคคล เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาอยู่เสมอ และครูยังเป็นอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้วยเช่นกัน ดังนั้นบุคคลที่เป็นครูจึงเป็นบุคคลที่ควรจะต้องอุทิศทั้งกำลังกาย กำลังใจ เพื่อทำให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่พัฒนาอยู่เสมอ (สุภาพ วาดเขียน, 2523)

การพัฒนาตนเองเป็นเรื่องสำคัญของวิชาชีพครู ครูจะต้องทำหน้าที่สอน อบรม แนะนำ ให้ความรู้ ข้อคิด แก่ไข ปรับปรุง เสริมสร้างให้นักเรียนได้บรรลุ คือ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหา เป็น การพัฒนาตนเองให้เป็นคนมีความรู้ ทนต่อเหตุการณ์ เป็นคนทันสมัย ควรเป็นหน้าที่ที่ควรจะต้องทำ (สุนีย์ สินธุเดชะ, 2526)

การพัฒนาตนเองนั้น ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนดังนี้ (มัญญ วงศ์นารี, 2516)

1. การสำรวจวิเคราะห์ตนเองเพื่อรู้จักตนเอง
2. การกำหนดความคาดหวังใหม่และวางแผนเปลี่ยนแปลง
3. การเปลี่ยนแปลงโดยการนำตัวเอง
4. การสร้างความเข้มแข็งโดยการมีโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น ยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของบุคคลอื่นที่มีเหตุผล

สำหรับวิธีการพัฒนาตนเองนั้น ปรียา คงฤทธิศึกษากร (2526) กล่าวว่า การพัฒนาตนเองโดยอาศัยความตั้งใจแน่วแน่จะก่อให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานมีวิธีการดังนี้

1. มีความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเองให้ทันกับเหตุการณ์
2. แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นแบบกันเอง
3. ศึกษาหาความรู้จากเอกสารอื่น ๆ
4. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของงานที่อยู่ในการรับผิดชอบโดยตรงและทั้งที่เกี่ยวข้อง

5. ติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ภายในและภายนอกประเทศ โดยอาศัยหนังสือ คือ วิทยุ โทรทัศน์และสื่อมวลชนอื่น ๆ
6. ศึกษาทางไปรษณีย์ในวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานหรือความรู้อื่น ๆ
7. เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือฝึกอบรมเมื่อมีโอกาส
8. เป็นผู้นำและบรรยายในบางโอกาส
9. เป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการหรือองค์การที่น่าสนใจอื่น ๆ
10. หาโอกาสศึกษาและดูงานทั้งในและนอกประเทศเป็นครั้งคราว
11. เข้าศึกษาในบางวิชาในสถาบันการศึกษา
12. คบหาสมาคมกับผู้รู้บางท่าน
13. ให้ความสนใจในภาษาต่างประเทศบ้าง

นอกจากนี้ ศ. กลั่นกลั่น (2528) ได้กล่าวถึงพื้นฐาน 10 ประการในการสร้างความก้าวหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการสำรวจ หรือพัฒนาตนเองสำหรับครูดังนี้

1. ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง คือ จัดกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ยิงให้ได้รับเลือกเป็นครูดีเด่นได้ยิ่งดี
2. มีความรู้และเข้าใจหลักสูตรใหม่เป็นอย่างดี คือ ครูที่มีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรดี ผู้บริหารก็คงมอบตำแหน่งวิชาการโรงเรียนให้ เพราะเมื่อเป็นครูใหญ่แล้วจะได้เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา
3. เสียสละ คือ ต้องเป็นคนที่เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์และเวลาเท่าที่มีความสามารถจะทำได้
4. ศึกษาความรู้ด้านบริหาร เช่น ศึกษาระเบียบต่าง ๆ หลักการบริหารจากแหล่งตำราต่าง ๆ หรือศึกษาเทคนิคดี ๆ จากผู้บริหารใกล้ ๆ ตัวท่าน
5. มีมนุษยสัมพันธ์ จริงใจกับคนทุกระดับ
6. พรสวรรค์ หมายถึง ลักษณะเด่นด้านความสามารถในตัวท่านอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะความสามารถเหล่านี้จะช่วยเสริมให้ท่านเป็นที่ยอมรับมากขึ้น
7. สุขภาพ คือ ไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
8. มีความกล้า คือ กล้าที่จะเป็นผู้นำด้วยความมั่นใจ กล้าทำในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและเป็นผู้ตามได้ กล้าพูดแสดงความคิดเห็นหรือซักถามในที่ประชุมอย่างมีหลักการ

9. เป็นนักประชาธิปไตย คือ มีเหตุผล มีความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของผู้อื่น มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีคุณธรรม

10. มีฐานะ ในที่นี้หมายถึง การเงินไม่เดือดร้อน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จินตนา กลสิกร (2517) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความต้องการของครูพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลต้องการครูพลศึกษาที่แตกต่างจากครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมของครูพลศึกษาที่เคร่งครัดในระเบียบ พุดจาเฉียบขาดกับนักเรียน เป็นพฤติกรรมที่ครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลต้องการมากกว่าในโรงเรียนราษฎร์ และพบว่า ครูพลศึกษาควรมีลักษณะที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และใช้แบบทดสอบได้ดี

วีระชาติ แก้วโลย (2518) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย จากกลุ่มตัวอย่าง 375 คน เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 259 คน สังกัดกรมสามัญศึกษา 65 คน และสังกัดโรงเรียนเทศบาล 51 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย มีความรู้สึกต่อความสำเร็จของงานในระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความรับผิดชอบ และความปลอดภัยในการทำงาน สำหรับความรู้สึกเรื่องนโยบาย และการบริหารอยู่ในระดับต่ำสุด เหนือขึ้นมาได้แก่ เงินเดือน ความเป็นส่วนตัว และลักษณะของงาน

2. การเปรียบเทียบระดับความรู้สึกของครูที่มีต่อองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระหว่างสังกัด อายุราชการ และวุฒิทางครู ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

พาณิชย์ บิลมาต (2521) ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ด้านการสอน ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ความมุ่งหมายของหลักสูตรทางการพลศึกษา และรู้จักมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
2. ด้านสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความคล่องแคล่ว ว่องไว และมีสมรรถภาพทางกายดี
3. ด้านวิชาการ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียน กิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ
4. ด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์ และอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. ด้านคุณธรรมความประพฤติ และการมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และซื่อสัตย์สุจริต
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี และให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน
7. ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดี และรักษาความลับของนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
9. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นตัวของตัวเอง ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความภูมิใจในอาชีพ มีสัจจะ และซื่อตรงต่อตัวเอง
10. ด้านกีฬา และความสามารถทางการกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่สามารถสอน และเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่าง และมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

พัชรินทร์ เหมโชติ (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูคณิตศาสตร์" ซึ่งเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วย นักการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ครูคณิตศาสตร์ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทดลองความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 5 กลุ่มนี้ ความคิดเห็นสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001 และพบว่าสมรรถภาพอันพึงประสงค์ของครูคณิตศาสตร์ เรียงตามลำดับความสำเร็จได้ดังนี้ มีความเป็นครู มีเจตคติทางคณิตศาสตร์

มีความรับผิดชอบต่อนักที่ การปกครองชั้น การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง บุคลิกภาพของครู มีความสามารถในการวางแผนการสอน การมีทักษะในการสอน การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน การเลือกวิธีและเทคนิคการสอนมีความรู้ในหลักสูตร เนื้อหาวิชาเฉพาะและวิชาที่เกี่ยวข้อง การใช้และผลิตอุปกรณ์

สมศักดิ์ เจริญสุข (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษ" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะหาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา นักการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูภาษาอังกฤษ และนิสิต เกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา 70 คน นักการศึกษา 35 คน ศึกษานิเทศก์ 20 คน ครูภาษาอังกฤษ 78 คน นิสิตปริญญาตรีที่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา นักการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูภาษาอังกฤษ และนิสิต เกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าสมรรถภาพของครูภาษาอังกฤษที่ต้องการเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ คือ

1. ความรู้ในเนื้อหาและโครงสร้างวิชาภาษาอังกฤษอย่างแม่นยำและลึกซึ้งในวิชาที่สอน
2. ทักษะภาษาอังกฤษที่มีทั้ง 4 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการพูด
3. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
4. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้โดยใช้เทคนิคหรือกลวิธีที่เหมาะสม
5. ทักษะที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
6. บุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นครู
7. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับจิตวิทยาทั่วไป และจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะในด้านการสร้างแรงจูงใจ
8. ความรู้และความสามารถในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
9. ความสามารถในการแสวงหาความรู้จากสื่อมวลชน และยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ
10. ความสามารถในการเขียนจุดประสงค์ และแผนการสอนเป็นเชิงพฤติกรรมได้

อนันต์ เอียวเจริญ (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนครู และครูพลศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูอื่น ๆ มีความเห็นว่าครูพลศึกษาควรมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก คือ สมรรถภาพในด้านความเข้าใจและการใช้หลักสูตรการสอน และการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านการปกครองชั้นเรียน และการแนะแนว ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ ด้านการรับผิดชอบหน้าที่ ด้านการประเมินผล และด้านพฤติกรรมทั่วไป สำหรับครูพลศึกษา นอกจากจะมีความเห็นเช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียนและครูอื่น ๆ ดังกล่าวแล้ว ยังมีความเห็นว่าครูพลศึกษาควรมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้ คือ ครูพลศึกษาจะต้องเห็นว่าการสอนพลศึกษาเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ครูพลศึกษาจะต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ การสอนและการช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตน ยินดีให้ความช่วยเหลือโรงเรียน สนใจ และปรับปรุงวิชาชีพของตนเอง มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม ตรงต่อเวลา และมีเหตุผล มีความรับผิดชอบในการสอน

ปาริชาติ วชิรรัตนานาน (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของทั้งสามกลุ่ม คือ ครูพลศึกษาประถมศึกษา กับนักเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับครูพลศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับนักเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาในด้านการสอน ด้านวิชาการ และด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน ยกเว้นกลุ่มครูพลศึกษากับกลุ่มนักเรียนประถมศึกษา ที่มีความเห็นไม่แตกต่างกันในด้านบุคลิกลักษณะ
2. ความคิดเห็นในการจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา 4 ด้าน มีดังนี้
 - 2.1 ด้านการสอน ลำดับที่ของนักเรียนประถมศึกษา คือ สามารถสอนเกมและกีฬาเบื้องต้นของครูพลศึกษา คือ ตัดสินการเล่นเกม และกีฬาอย่างยุติธรรม กติกาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา คือ สอนทั้งการเป็นผู้เล่นกีฬา และผู้ดูกีฬาที่ดี
 - 2.2 ด้านวิชาการ ลำดับที่ของนักเรียนประถมศึกษา คือ เข้าใจกฎ กติกา และระเบียบการเล่นเกม และกีฬาต่าง ๆ ของครูพลศึกษาประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน คือ รู้วิธีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

2.3 ด้านบุคลิกลักษณะ ลำดับที่ของนักเรียนประถมศึกษา และของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา คือ มีความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรมของครูพลศึกษาประถม
ศึกษา รักการสอน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นครูพลศึกษา

2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ลำดับที่ของนักเรียนประถมศึกษาและครูพลศึกษา ชมเชย
และให้กำลังใจแก่นักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา คือ ตักเตือน และชี้แจงเมื่อ
นักเรียนทำผิด

3. ครูพลศึกษาประถมศึกษามีความเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริง
ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาแตกต่างกันในคุณลักษณะด้านการสอน ด้านวิชาการ และด้าน
มนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันในด้านบุคลิกลักษณะ

สมบูรณ์ ลิขิตยงวรา (2525) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและ
ครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสมรรถภาพครู
พลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารการศึกษาและครูพลศึกษามีความเห็นที่ ครูพลศึกษา ใน
โรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษาควรมีสมรรถภาพมากในด้านต่อไปนี้ คือ

ด้านความรู้ ครูพลศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจว่าพลศึกษาไม่ใช่เป็นการเล่น
กีฬาแต่เพียงอย่างเดียว มีความรู้เกี่ยวกับความเจริญเติบโตและการพัฒนาของเด็กดี

ด้านเทคนิควิธีสอนและการใช้อุปกรณ์ ครูพลศึกษาจะต้องจัดการสอนเป็นไปในลักษณะ
ที่ให้นักเรียนแสดงออก และมีส่วนร่วมมากที่สุด รู้จักใช้แรงจูงใจในการสอน

ด้านคุณลักษณะและเจตคติ ครูพลศึกษาจะต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตน

ด้านสุขภาพ ครูพลศึกษาจะต้องมีความสมบูรณ์ทางร่างกาย และตระหนักในความสำคัญ
ของวิชาพลศึกษาที่มีต่อสุขภาพทางกาย และทางจิต

ด้านมนุษยธรรม ครูพลศึกษาจะต้องให้ความร่วมมือในกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน
และชุมชน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนครู และนักเรียนทุกคน

ด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาจะต้องมีความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว รู้จัก
เอาใจใส่รักษาความสะอาดของร่างกายอยู่เสมอ

ด้านการปกครอง ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถปฏิบัติตามการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย สามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีการยอมรับ และปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้
สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นได้ทันที่

ด้านการกีฬา และความสามารถทางกีฬา ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถสอนและเล่นกีฬาได้หลายอย่าง สามารถเป็นกรรมการตัดสินกีฬาโดยทั่วไปได้

ด้านการวัดและประเมินผล ครูพลศึกษาจะต้องเข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลทางพลศึกษาอย่างดี สามารถวัดผลได้ด้วยการสังเกต สามารถประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านการให้บริการ ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน สามารถแนะนำแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ให้เด็กได้

สกล วรรณพงษ์ (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้น 370 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจในการทำงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ และที่อยู่ในระดับน้อย คือ ในด้านสภาพการทำงาน
2. ความพึงพอใจในการทำงานของครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
3. ความพึงพอใจในการทำงานของครูพลศึกษาที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี กับ 6 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านความสำเร็จของงาน และการได้รับความยอมรับนับถือ
4. ความพึงพอใจในการทำงานระหว่างครูพลศึกษาที่มีวุฒิ และไม่มีวุฒิทางพลศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

สกลวรรณ เปลี่ยนช้ำ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความรับรู้ของตนเอง โดยใช้แบบสอบถามครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในส่วนภูมิภาค 238 คน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปลูกฝังความมีน้ำใจ นักกีฬาขณะสอน สร้างระเบียบวินัยให้นักเรียน บทบาทที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ รับผิดชอบในการสอน ดำเนินการสอนโดยเลือกวิธีการสอน ให้แรงจูงใจนักเรียนในการเรียนกิจกรรมพลศึกษา

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน นำนักเรียนในการร่วมกิจกรรมพลศึกษา พัฒนานิสัยในการ ออกกำลังกายของนักเรียน บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ฝึกสอนกีฬา

ยีน ศรีวรจันทร์ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของครูภาษาอังกฤษระดับ มัธยมศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาอังกฤษต้องการพัฒนาความสามารถในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน จริง ต้องการพัฒนาความสามารถในเรื่องทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ในด้านการดำเนินการ สอน ต้องการพัฒนาในเรื่องการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียน การสอน ต้องการพัฒนาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน ในเรื่องของรูปแบบของสถานที่ที่จะให้การพัฒนาความสามารถนั้น ต้องการเข้าอบรมจากสถาน ภาษาอังกฤษขององค์การต่างประเทศ สำหรับวิทยากรที่ครูภาษาอังกฤษต้องการ คือ วิทยากรชาวต่าง ประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา

ขวัญชัย อิงรักษา (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษามีความเห็นว่าคุณพลศึกษาในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา มีสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก คือ

ด้านหลักสูตรและวิชาการ ครูพลศึกษามีความเข้าใจหลักการจัดการแข่งขันภายใน โรงเรียน และการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนดี มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเป็น อย่างดี และมีความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพลศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย การสอนพลศึกษา สามารถสาธิตการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี สามารถปกครองชั้นเรียนได้อย่าง มีระเบียบ และสามารถใช้แรงจูงใจในการสอน

ด้านการประเมินผล ครูพลศึกษาเป็นผู้มีความสามารถประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีความเข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลทางพลศึกษาได้ดี และสามารถเลือก วิธีวัดผลได้อย่างเหมาะสม

ด้านความรับผิดชอบต่อนักที่ ครูพลศึกษาเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อนักที่ และอาชีพของตนเอง สามารถอุทิศเวลา และตัวเองให้กับงานในหน้าที่ได้สูง เอาใจใส่ตักเตือน และชี้แจงเมื่อนักเรียนกระทำผิด

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาสามารถให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน เป็นเพื่อนที่ดีกับครูทุกคนในสาขาวิชาเดียวกันและต่างสาขาวิชา และสามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาได้ดี

ด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาสามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้เล่น ผู้ดูกีฬาที่ดี มีความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ด้านสุขภาพ ครูพลศึกษามีความตระหนักในความสำคัญของพลศึกษาที่มีต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ที่มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี งดเว้นการเสกสิ่งเสกติด และสามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้

ด้านคุณลักษณะและเจตคติ ครูพลศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความเข้มแข็ง อดทน สามารถเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เด็กชาติ รามสุท (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า

ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก คือ

ด้านหลักสูตรและวิชาการ ครูพลศึกษามีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน และภายนอกโรงเรียน มีความสามารถในการตัดสินกีฬาได้ และมีความเข้าใจหลักการและปรัชญาทางพลศึกษา

ด้านการสอน ครูพลศึกษาสามารถอธิบายและสาธิตทักษะทางกีฬา สามารถจัดและปกครองชั้นเรียนได้อย่างเป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความเข้าใจในการสอนให้เด็กได้เล่นกีฬาได้หลายประเภท และสามารถสอนวิชาพลศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้

ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูพลศึกษามีน้ำใจนักกีฬา มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความกระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไวในการปฏิบัติงาน มีอารมณ์ขัน และร่า เริงแจ่มใส และมีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ครูพลศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษา มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม และเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนครู และนักเรียน และสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี

ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษามีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รักษาความลับของทางราชการและนักเรียนได้ดี และรู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม

ด้านสุขภาพ ครูพลศึกษามีความภูมิใจในตนเอง และอาชีพรูปร่างพลศึกษา เป็นผู้มีความสมรรถภาพทางกายดี และตระหนักในความสำคัญของการพลศึกษา และโครงการสุขภาพในโรงเรียนที่มีต่อสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตของตนเอง และของนักเรียน

สุทัศน์ เหล่าทอง (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ผลการวิจัย พบว่า

1. โดยส่วนรวมแล้ว ครูพลศึกษามีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพเกี่ยวกับการเรียน การสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน การเคารพนโยบาย และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การรับผิดชอบต่อวิชาชีพในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาแต่ละด้านแล้วพบว่า

ในด้านการเรียนการสอน ครูพลศึกษามีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพในเรื่องการใช้วิธีสอน และเทคนิคการสอนอย่างเหมาะสม และอย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน ครูพลศึกษามีความต้องการพัฒนาวิชาชีพเรื่อง การจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง และเสริมหลักสูตรในระดับมาก

ในด้านการเคารพนโยบายและระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ครูพลศึกษามีความต้องการการพัฒนาด้านวิชาชีพเรื่องความสามารถในการจัดกิจกรรม และการเป็นผู้กำกับลูกเสือ เนตรนารี ผู้นำเยาวชนในระดับมาก

ในด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ครูพลศึกษามีความต้องการการพัฒนาด้านวิชาชีพเรื่องความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อสาขาพลศึกษาในระดับสูงขึ้นไปในระดับมาก

3. ในเรื่องรูปแบบและสถานที่ในการพัฒนาด้านวิชาชีพของครูพลศึกษานั้น ครูพลศึกษาต้องการการพัฒนาด้านวิชาชีพในการเข้ารับการอบรมจากการจัดการอบรมของสมาคมพลศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการศึกษาดูในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยในประเทศ สำหรับวิทยากรนั้นครูพลศึกษาต้องการศึกษานิเทศก์จากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการวิทยากรซึ่งเป็นชาวต่างประเทศที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน

กานดา จรดล (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้และความต้องการในการปรับปรุงการสอนของครูภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความรู้ภาษาอังกฤษด้านทักษะการฟัง การพูดและความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและวิธีสอนต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความรู้ด้านทักษะการอ่านและการเขียนสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก และครูที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก มีความรู้ด้านทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและวิธีสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะการพูด ครูทั้งสองกลุ่มมีความรู้ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. ครูที่ได้รับการอบรม และครูที่ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีสอน ภาษาอังกฤษมีความรู้ด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้เรื่องหลักสูตรและวิธีการสอนภาษาอังกฤษ ครูทั้งสองกลุ่มมีความรู้ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. ครูภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความต้องการในการปรับปรุงการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการฝึกทักษะฟัง พูด จากผู้อำนวยการทางภาษาอังกฤษ คำนแนะนำในการออกข้อทดสอบ คู่มือการสร้างแบบทดสอบทักษะทั้ง 4 ด้าน คู่มือการสอนซ่อม เสริมวิชาภาษาอังกฤษ ต้องการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอน ตลอดจนต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างสื่อและอุปกรณ์การสอน

5. ครูที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก และครูที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก มีความต้องการในการปรับปรุงการสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

6. ครูที่ได้รับการอบรม และครูที่ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการสอน ภาษาอังกฤษมีความต้องการในการปรับปรุงการสอน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

ลอเรนซ์ เอ. เพป และ หลุยส์ อี. มินส์ (Laurence A. Pape and Louis E. Means, 1963) ได้แบ่งลักษณะของครูผลศึกษาออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ครูที่รู้สึกว่าการรับผิดชอบส่วนใหญ่ของเขา คือ การสอนกิจกรรมแก่นักเรียน สนใจนักเรียนน้อย แผนการสอนก็ไม่ค่อยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน
2. ครูที่เคร่งในระเบียบวินัยในชั้นเรียนมากเกินไป เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ต้องรับผิดชอบต่อการสอนทักษะพื้นฐานให้แก่นักเรียน
3. ครูที่ไม่เข้าใจบทบาทของผลศึกษาอย่างแท้จริง โดยคิดว่าทฤษฎีนั้นนำมาปฏิบัติไม่ได้
4. ครูที่ยึดถือหนังสือและตารางสอนเป็นสำคัญ ทักษะคติในชั้นเรียนของเขา คืองานที่จะต้องทำให้เสร็จ
5. ครูที่ไม่เชื่อในคุณค่าของการผลศึกษาในชั้นเรียน โค้ชกีฬาประเภทต่าง ๆ หรือ ครูเต้นรำ เห็นว่ากิจกรรมอื่น ๆ มีความสำคัญน้อยกว่าสิ่งที่เรามีความชำนาญอยู่แล้ว

นอกจากนี้เขายังกล่าวอีกด้วยว่า ครูที่มีประสิทธิภาพ คือ ครูที่ทำงานโดยมีความยืดหยุ่น เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนอย่างกว้างขวาง เข้าใจการใช้ผลศึกษาในการเรียนการสอน ใช้ทักษะที่เหมาะสมในการเรียนการสอน รู้ว่าจะสอนกิจกรรมนั้นได้อย่างไร และตระหนักถึงความซับซ้อนของขบวนการเรียนการสอน ครูผลศึกษาควรจะมีลักษณะพิเศษ คือ มีสุขภาพทางการเคลื่อนไหวดีมาก เชื่อว่าผลศึกษาไม่ใช่การเล่นกีฬาอย่างเดียว ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

และต้องเป็นบุคคลที่ชื่นชอบของคนทั่วไป พฤติกรรมที่จะทำให้เป็นผู้เชี่ยวชาญได้ ควรมีดังนี้
ส่งเสริมให้ผู้อื่นพูดถึงความในใจของเขา จำชื่อเพื่อนใหม่และความสนใจของเขาได้ เคารพต่อ
ความคิดของผู้อื่น ไม่เอาตนเองเป็นศูนย์กลาง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา กระตุ้นให้คนอื่นทำ
และพูด มองเห็นความดีของแต่ละคน แสดงความคิดเห็นโดยปราศจากโต้แย้ง เป็นสมาชิกที่ดี
ของกลุ่ม ให้คะแนนแก่คนอื่น ๆ ได้มีอิทธิพลทำให้คนมาทำงานหรือร่วมกิจกรรมด้วยกัน
การปรากฏตัวเป็นที่ประทับใจแก่คนทั่วไป มีคุณสมบัติที่จะควบคุมพฤติกรรมของตน

โคเวล และ ชเวน (Cowell and Schwehn, 1967) กล่าวว่า ครูที่จะสอน
ผลึกษาอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบของคุณสมบัติในตัวครู คือ บุคลิกภาพของ
ครู ความรู้ และทักษะ ความสนใจในงาน และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ในโรงเรียน

บุชเชอร์ (Bucher, 1972) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี และคุณสมบัติที่
เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ ผลการวิจัยสรุปลักษณะได้ดังนี้

1. ครูอาจประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการสอนได้ ถ้าหากครูสามารถ
ร่วมกิจกรรมได้ เป็นสมาชิกขุมมต่าง ๆ รู้จักคน มีความเห็นใจ มีมนุษยสัมพันธ์
2. เป็นนักวิชาการ ชอบศึกษาหาความรู้จากวิชาต่าง ๆ อยู่เสมอ ศึกษาหาความรู้
ก่อนที่จะสอน
3. มีอารมณ์ขัน ใช้วิธีแก้ปัญหาอย่างนุ่มนวลในสถานการณ์ที่ตึงเครียด
4. มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี
5. ชอบช่วยเหลือและบริการผู้อื่น
6. มีคุณสมบัติเป็นผู้นำที่ดี จัดกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ได้ และสามารถสาธิตการ
เป็นผู้นำให้เด็กนักเรียนเห็นเอาเป็นตัวอย่าง

เฟลมมิง (Fleming, 1981) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนา
บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนินการตามเอกัตภาพ โดยการสัมภาษณ์และแจกแบบ
สอบถามแก่ครู 174 คน และครูใหญ่ 9 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถที่ต้องการพัฒนา
มากที่สุดเป็นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ครูผู้สอนเป็นจำนวนมากระบุว่าต้องการพัฒนาความสามารถใน
เรื่องการสร้างแรงจูงใจ แต่ก็ระบุว่า เคยผ่านการศึกษอบรมในเรื่องนี้มาแล้ว ครูต้องมี

ส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม และต้องการเข้ารับการศึกษอบรม ด้วย ครูต้องการวิทยากร การฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอก เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ครูส่วนใหญ่ระบุว่ายังไม่ได้รับการอบรมมากเท่าที่ ต้องการ

เคอร์ (Kerr, 1984) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการพัฒนาความสามารถ ในวิชาชีพการสอนตามการรับรู้ของอาจารย์ในวิทยาลัยกฎหมายที่เลือกสรรแล้ว โดยแจกแบบ สอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ จำนวน 426 คน เพื่อทำการสอนอยู่ในมหาวิทยาลัย กฎหมายที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะจากสมาคมเนติบัณฑิตอเมริกา จากรัฐอินเดียนา โอไฮโอ และเคนตักกี ได้รับแบบสอบถามคืนมาร้อยละ 68.80 ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถที่ ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ การสร้างแรงจูงใจ ความสามารถที่ต้องการพัฒนา อันดับรองลงไป ได้แก่ วิธีการสอนแบบต่าง ๆ กิจกรรมทางวิชาการ การเขียนและการพิมพ์ ผลงานทางวิชาการ ส่วนวิธีพัฒนาความสามารถที่ต้องการ ได้แก่ การสัมมนาภายในมหาวิทยาลัย การประชุมปฏิบัติการ